

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015767	Politécnico de Santiago	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
TMV	Transporte e mantemento de vehículos	CSTMV01	Automoción	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0299	Formación e orientación laboral	2018/2019	3	107	107
MPMP02_99	Prevenición de riscos laborais	2018/2019	3	45	45
MPMP02_99	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2018/2019	3	62	62

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ALEJANDRO VIDAL VILAS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O Decreto 32/2010, do 25 de febreiro, establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Automoción.

Este currículo adapta a titulación ao campo profesional e de traballo da realidade socioeconómica galega e ás necesidades de cualificación do sector produtivo en canto á especialización e polivalencia, e posibilita á inserción laboral e unha proxección profesional futura.

Para estes efectos, determínase a identificación do título, o seu perfil profesional, o contorno profesional, a perspectiva do título no sector ou nos sectores e as ensinanzas do ciclo formativo, entre outras.

A formación relativa á prevención de riscos laborais dentro do módulo de formación e orientación laboral aumenta a empregabilidade do alumnado que supere estas ensinanzas e facilita a súa incorporación ao mundo do traballo, ao capacitalo para levar a cabo responsabilidades profesionais equivalentes ás que precisan as actividades de nivel básico en prevención de riscos laborais, establecidas no Real decreto 39/1997, do 17 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento dos servizos de prevención.

Na medida en que FOL é un módulo común a todos os ciclos, é obvio que os RA non forman parte das cualificacións profesionais (completas ou incompletas) específicas de cada ciclo formativo. O mesmo podemos dicir das unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas en cada titulación.

As competencias profesionais, persoais e sociais deste título directamente relacionadas co módulo de FOL:

- Efectuar consultas á persoa adecuada, respectar a autonomía do persoal subordinado e informar cando sexa conveniente.
- Manter o espírito de innovación e actualización no ámbito do traballo propio, para se adaptar aos cambios tecnolóxicos e organizativos do contorno profesional.
- Liderar situacións colectivas que se poidan producir, mediar en conflitos persoais e laborais, e contribuír ao establecemento dun ambiente de traballo agradable, actuando con sinceridade, respecto e tolerancia.
- Adaptarse a diferentes postos de traballo e a novas situacións laborais orixinadas por cambios tecnolóxicos e organizati-vos nos procesos produtivos.
- Resolver problemas e tomar decisións individuais seguindo as normas e os procedementos establecidos, definidos den-tro do ámbito da súa competencia.
- Exercer os seus dereitos e cumprir as obrigas derivadas das relacións laborais, de acordo co establecido na lexislación.
- Xestionar a súa carreira profesional, analizando as oportunidades de emprego, de autoemprego e de aprendizaxe.
- Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e responsable.

Tanto polas competencias como polos obxectivos xerais, podemos constatar que o currículo adecúase ás características de calquera empresa e calquera ámbito produtivo.

Esto non obsta para que nesta programación concretemos, polo menos a nivel de exemplos e busca de información, aspectos comúns dos currículos nas empresas de transporte en mantemento de vehículos, salientablemente no referido a prevención de riscos laborais.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A relación laboral individual	Análise da relación laboral e dos dereitos e obrigas que se derivan da mesma en materia de contratación, xornada laboral, salario, modificación, suspensión e extinción.	30	28
2	As relacións colectivas no traballo	Análise da negociación das condicións laborais para todos os traballadores de xeito colectivo.	6	6
3	A Seguridade Social	Análise e clasificación dos rexímenes existentes no sistema da Seguridade Social. Clasificación das prestacións da Seg Social	10	9
4	O traballo en equipo. Conflito e negociación	Características do traballo en equipo. Aplicación dos métodos de resolución dos conflitos no seo dos equipos de traballo	6	6
5	A procura de emprego e a selección de persoal	Análise e valoración das nosas aspiracións, actitudes e formación cara a toma de decisións. Análise do mercado laboral e das opcións profesionais. Clasificación das fontes de procura de emprego	10	9
6	Seguridade e saúde no traballo	Análise dos dereitos e obrigas en materia de saúde laboral. Diferenciación dos danos á saúde dos traballadores	9	9
7	Os riscos laborais e a súa avaliación	Análise, clasificación e avaliación dos diferentes riscos laborais.	13	12
8	A xestión e a planificación da prevención na empresa	Análise das diferentes formas de organización da prevención na empresa. Identificación dos órganos de representación dos traballadores na empresa. Características do plan de prevención e a súa organización	13	12
9	Medidas de prevención e protección. Os primeiros auxilios	Análise e diferenciación das medidas de prevención e protección. Aplicación do soporte vital básico e dos primeiros auxilios	10	9

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A relación laboral individual	30

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícase o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.1.1 Analízase a relación laboral
CA2.1.2 Analízanse as fontes nacionais e internacionais do Dereito Laboral
CA2.1.3 Interpretáronse os principios de aplicación do Dereito Laboral
CA2.2 Distingúense os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
CA2.3 Identifícanse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analízanse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.
CA2.4.1 Analízanse as características, tipos, causas e etapas do conflito
CA2.4.2 Identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.5.1 Analízanse os dereitos e obrigas que implica a relación laboral
CA2.5.2 Analízanse os dereitos e obrigas relacionados coa contratación
CA2.5.3 Analízanse os dereitos e obrigas relacionados coa organización do traballo
CA2.5.4 Analízanse os dereitos e obrigas relacionados cos salarios
CA2.5.5 Analízanse os dereitos e obrigas relacionados coa modificación, suspensión e extinción do contrato
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en automoción.
CA2.6.1 Analízanse as modalidades de contratación e o período de proba que recolle un convenio colectivo aplicable ao sector
CA2.6.2 Analízase a xornada de traballo, os permisos e as vacacións que recolle un convenio colectivo aplicable ao sector
CA2.6.3 Analízase o salario que recolle un convenio colectivo aplicable ao sector para as diferentes categorías profesionais

Criterios de avaliación
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.
CA2.8.1 Distinguíronse os complementos salariais dos non salariais
CA2.8.2 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización
CA2.8.3 Realizouse o cálculo dun recibo de salarios sinxelo
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.
CA2.9.1 Analizáronse as causas e os efectos da modificación do contrato de traballo
CA2.9.2 Analizáronse as causas e os efectos da suspensión do contrato de traballo
CA2.9.3 Analizáronse as causas e os efectos da extinción do contrato de traballo
CA2.12 Identificáronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.1.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo. As fontes do Dereito do Traballo (CA 2.1.2) Principios de aplicación do Dereito Laboral (CA 2.1.3)
Novos contornos de organización do traballo. Medidas para conciliar a vida laboral e a familiar (CA 2.7)
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en automoción.
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación. Elementos esenciais do contrato de traballo (CA 2.3)
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc. Análise do recibo de salarios (CA 2.8) Análise da organización do tempo de traballo (CA 2.6.2)
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	As relacións colectivas no traballo	6

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en automoción.
CA2.6.4 Analizouse un convenio colectivo aplicable ao sector profesional
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.
CA2.13 Analizáronse os sindicatos de traballadores e asociacións empresariais

4.2.e) Contidos

Contidos
Sindicatos de traballadores e asociacións empresariais.
Representación das persoas traballadoras na empresa.
Conflitos colectivos.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en automoción.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A Seguridade Social	10

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema de seguranza social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da seguranza social como pilar do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da seguranza social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas da seguranza social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.4.1 Determináronse as principais prestacións contributivas
CA3.4.2 Determináronse os requisitos para poder acceder ás prestacións contributivas
CA3.4.3 Analizouse a duración das prestacións contributivas
CA3.4.4 Realizouse o cálculo da contía dalgunha prestación contributiva en supostos prácticos
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.
CA3.5.1 Analizáronse as posibles situacións legais de desemprego
CA3.5.2 Realizáronse os cálculos dunha prestación por desemprego nun suposto sinxelo
CA3.6 Identificáronse as obrigas das persoas empresarias e traballadoras coa Seguridade Social

4.3.e) Contidos

Contidos
A seguranza como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de seguranza.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Bases de cotización e cotas correspondentes á empresa e ao traballador (CA 3.3)
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguranza.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O traballo en equipo. Conflito e negociación	6

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en automoción e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.
CA1.8 Analizáronse as características, tipos, causas e etapas do conflito

4.4.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector de transporte e mantemento de vehículos segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	A procura de emprego e a selección de persoal	10

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en automoción.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en automoción.
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.5.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en automoción.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en automoción.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en automoción.
Proceso de toma de decisións.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Fontes de emprego e de inserción laboral (CA 4.7)
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.
O autoemprego como alternativa á inserción laboral (CA 4.9)

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Seguridade e saúde no traballo	9

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA2 - Avalia as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector de transporte e mantemento de vehículos.	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector de transporte e mantemento de vehículos.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.
CA2.3 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en automoción.
CA2.3.1 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais: AT, EP e outras patoloxías
CA3.4 Identifícanse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.

4.6.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Deberes do empresario. Deber de formación e información (CA 1.3)
Risco laboral grave e inminente (CA 1.4)
O dereito á vixilancia da saúde dos traballadores (CA 1.6)
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
O dereito á vixilancia da saúde dos traballadores (CA 1.6)
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.

Contidos

Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.

Danos á saúde do traballador: AT, EP e outras patoloxías (CA 2.3.1)

Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Os riscos laborais e a súa avaliación	13

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector de transporte e mantemento de vehículos.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en automoción.
CA2.2 Clasifícanse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.2.1 Analizáronse os factores de risco derivados das condicións de seguridade
CA2.2.2 Analizáronse os factores de risco medioambientais
CA2.2.3 Analizáronse os factores de risco psicosociais
CA2.3 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en automoción.
CA2.3.2 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais relacionados co perfil profesional
CA2.4 Identifícanse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en automoción.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade do título.

4.7.e) Contidos

Contidos
Determinación das condicións de traballo (CA 2.1)
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector de transporte e mantemento de vehículos en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector de transporte e mantemento de vehículos.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	A xestión e a planificación da prevención na empresa	13

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en automoción.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.
CA3.8.1 Analizouse un plan de emerxencia e evacuación para unha PEME

4.8.e) Contidos

Contidos
Análise dos principios da acción preventiva (CA 1.2)
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Planificación da prevención na empresa.
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Contido dun plan de emerxencia dunha empresa do sector.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Medidas de prevención e protección. Os primeiros auxilios	10

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en automoción.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias en caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Selecciónáronse os equipamentos de protección individual (EPI) acaídos para as situacións de risco atopadas.
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que cumpra aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.
CA4.7 Valorouse a actuación responsable en situacións de emerxencia e primeiros auxilios

4.9.e) Contidos

Contidos
Medidas de prevención e protección individual e colectiva. Sinalización de seguridade (CA 4.2) Equipos de protección individual (CA 4.3)
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios. Técnicas de clasificación de persoas feridas en función da súa gravidade (CA 4.5)
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Consideramos que o alumnado debe acadar os seguintes Resultados de aprendizaxe:

- Coñecéronse as características do traballo regulado polo Dereito Laboral
- Identificáronse as diversas fontes do Dereito Laboral para poderlas consultar en caso de necesidade.
- Interpretáronse os principios de aplicación do Dereito laboral
- Recoñecéronse os dereitos e deberes dos traballadores, así como os deberes e potestades dos empresarios.
- Identificáronse os elementos que caracterizan un contrato de traballo e sabelo aplicar de forma igualitaria e non discriminatoria.
- Distinguíronse as principais modalidades de contratación laboral.
- Identificáronse os límites establecidos na normativa respecto a xornada de traballo.
- Diferenciáronse os tipos de descansos laborais.
- Distinguíronse os diferentes conceptos que integran a retribución económica do traballo.
- Identificóuse o concepto e cuantía do salario mínimo.
- Calculouse a liquidación de unha nómina sinxela.
- Identificáronse as garantías do salario.
- Diferenciouse a representación unitaria da representación sindical.
- Identificouse a forma de elección e as garantías dos representantes dos traballadores.
- Diferenciáronse as funcións dos sindicatos e das asociacións de empresarios.
- Describíronse as partes dun convenio colectivo e o contido mínimo.
- Delimitáronse os medios de presión dos traballadores e empresarios nun conflito colectivo.
- Identificáronse as condicións da modificación do contrato de traballo e as opcións dos traballadores.
- Identificáronse as causas e os efectos da suspensión do contrato de traballo
- Identificáronse as causas e os efectos da extinción do contrato de traballo.
- Calculouse a liquidación de haberes que corresponde como consecuencia da extinción do contrato de traballo.
- Diferenciáronse os distintos réximes da Seguridade Social para coñecer as súas características.
- Distinguíronse as diferentes obrigacións de empresarios e traballadores respecto da Seguridade Social para o cumprimento adecuado da normativa vixente.
- Identificáronse as bases de cotización e as cotas obreiras e empresariais co fin de liquidar os seguros sociais.
- Identificáronse as diversas continxencias que cobre o sistema da Seguridade Social para poder acollernos a elas e recibir as prestacións correspondentes.
- Determináronse as prestacións correspondentes ás diferentes continxencias protexidas pola Seguridade Social para poder acollernos cando se teña dereito a elas.
- Recoñecéronse as posibles situacións legais de desemprego para poder ter dereito á prestación ou subsidio.
- Determinouse a duración e a contía da prestación por desemprego a fin de poder aplicalas a casos concretos.
- Identificáronse os elementos fundamentais do funcionamento dun grupo de traballo, así como a tipoloxía e as funcións dos seus compoñentes, co fin de ter un criterio para valorar as vantaxes do traballo en equipo.
- Coñecéronse as formas de traballar en equipo, as dinámicas grupais e as fases de desenvolvemento dun equipo de traballo para poder insertarse nun equipo de traballo.
- Describíronse as diferentes opcións de resolución de conflitos que permitan adoptar as medidas correctoras adecuadas a cada caso.
- Analizouse a importancia do feedback, a escoita activa e a asertividade co fin de aplicar técnicas de comunicación grupal.
- Coñecéronse as tácticas, as pautas e as fases da negociación co fin de interaccionar coas partes que tratan de resolver un conflito.
- Coñecéronse os principais conceptos básicos establecidos na LPRL.
- Coñecéronse os dereitos e os deberes dos traballadores e materia de PRL
- Identificáronse os principais factores de risco laboral.
- Coñecéronse os danos derivados do traballo

- Coñeceuse como avaliar os riscos derivados do sector de actividade relacionado co título.
- Coñecéronse as técnicas e medidas de prevención e protección especialmente epis e sinalización
- Coñecéronse as modalidades de organización da prevención na empresa.
- Coñecéronse os órganos de representación e participación dos traballadores en materia de PRL.
- Identificáronse as fases de elaboración dun plan de emerxencia e evacuación.
- Valorouse a importancia e coñecer o contido do plan de prevención dunha empresa do sector.
- Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios.
- Identificáronse os itinerarios formativos relacionados co título
- Coñeceuse o proceso de procura de emprego tanto como traballador por conta propia ou allea.

Durante o curso haberá tres avaliacións

A cualificación en cada avaliación virá dada polos seguintes elementos:

- Actitude do alumno/a na clase (valor do 10%). Neste apartado valórase a puntualidade, a participación, a iniciativa, o interese pola materia e o comportamento xeral do alumno/a en relación cos compañeiros, co profesorado e co material e equipos a empregar
- Traballo/s realizados(valor do 20%)Valorarase neste apartado o cumprimento das pautas e prazos dados polo profesor/a correspondente
- Exame/s (valor do 70%) Estas probas poden consistir nun cuestionario con afirmacións para identificar se son verdadeiras ou falsas ou preguntas test con elección da alternativa correcta ou preguntas con respostas breves e ,de ser o caso, casos prácticos similares aos realizados na clase. Será necesario acadar cando menos un 4 no exame/s parciais para poder facer media entre eles e engadir a nota obtida de traballos e da actitude. De obter menos dun catro nalgún exame parcial, a avaliación estará suspensa e o alumno/a deberá recuperar a parte non superada. A avaliación estará superada cando o alumnado obteña un mínimo de 5 puntos aplicándose os tres elementos de avaliación mencionados, en cada unha das avaliacións do curso

A cualificación final do módulo virá dada pola nota media dos trimestres

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aquel alumnado que non acade unha cualificación de 5 no proceso de avaliación continua, deberá recuperar as probas obxectivas non superadas e realizar os traballo/s pendentes de ser o caso.

A recuperación das probas obxectivas consistirá na realización dun exame dos contidos pendentes e terá como referencia os contidos mínimos establecidos nesta programación.

Este exame superarase sempre que saque alomenos un 5

A nota final acadarase tendo en conta o resto de instrumentos de avaliación empregados durante o curso de ser o caso.

Con anterioridade a realización da proba final realizaranse actividades de reforzo dos contidos de cada unidade formativa que a modo de orientación son expostos a continuación:

UF1

Para acadar RA1:

Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e saúde laboral.

Repaso de contidos referentes a :

- Conceptos básicos en materia de prevención
- Accidentes de traballo e enfermidades profesionais
- Obrigas de persoas empresarias e traballadoras en materia de prevención
- Responsabilidades e sancións en materia de prevención
- Medidas de prevención e protección de riscos

Para acadar RA2

Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional, para o que analiza as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector

Repaso de contidos referentes a:

- Clasificación de factores de risco e principais danos que xeran
- Avaliación de riscos xerais segundo o método do INSH
- Caso práctico de identificación dos principais factores de risco

Para acadar RA3:

Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados

Repaso de aspectos relacionados con:

- Os principios da acción preventiva
- As modalidades de organización da prevención nas empresas
- A participación das persoas traballadoras en materia de prevención
- A importancia do plan de prevención e o seu contido

Para acadar RA4

Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral

Repaso de aspectos relacionados con:

- Medidas de prevención de protección/ EPIs/Prim. Auxilios

UF2

Para acadar RA1 :

Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.

Repaso de aspectos relacionados con:

- Identificación e vantaxes dos equipos de traballo
- Características e fases dos equipos de traballo.
- Técnicas de comunicación nos equipos de traballo.
- Participación, dinámicas e avaliación nos equipos de traballo.
- Características, causas, tipos e etapas dos equipos de traballo.
- Procedementos de resolución de conflitos, en especial, a negociación.

Par acadar RA2 :

RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.

Repaso teórico e práctico de:

- Características do traballo regulado polo Dereito laboral
- Fontes e principios do dereito laboral
- Principais dereitos e deberes das persoas traballadoras

- Interpretación do contido do contrato de traballo
- Principais modalidades contractuais
- Diferenciación entre conceptos salariais e non salariais
- Elaboración dunha nómina
- Principais aspectos relacionados coa xornada de traballo permisos de vacacións
- Supostos teóricos e prácticos de modificación suspensión e extinción de contratos
- Cálculo dun finiquito
- Análise dos aspectos fundamentais do convenio do sector
- Órganos de representación das persoas traballadoras e Sindicatos

Para acadar RA3:

Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as contingencias cubertas, e identifica as clases de prestacións

Repaso teórico-práctico dos seguintes contidos:

- Estrutura do sistema de seguridade social
- Principais obrigas do empresario en materia de seguridade social
- Casos prácticos de cálculo de cotas de cotización das persoas traballadoras e empresarias incluídas no réxime xeral da seguridade social
- Principais prestacións contributivas da seguridade social
- Casos prácticos de cálculo de prestacións por I.T, e desemprego

Para acadar RA4:

Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.

Repaso de aspectos relacionados con:

- Proceso de procura de emprego por conta allea : autoconhecimento, deseño de itinerario, competencias e formación requiridas, fontes de emprego, técnicas e instrumentos de emprego, (carta, CV...) proxecto profesional

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Deberán presentarse a esta proba de carácter global, todo o alumnado que perda o dereito a avaliación continua

Isto último non se aplica á modalidade a distancia pois eles non perden o dereito a avaliación continua.

En todo caso, a calificación obtida nesta proba final representa o 100% da nota final.

A proba abarcará todo o módulo e a nota resultante non difereza por UF.

O contido desta proba incluírá tanto preguntas teóricas (formato test), como supostos prácticos.

Utilizaranse polo menos un dos CA de cada un dos RA (4) que existen en cada UF. Isto implica ca proba terá polo menos 4 apartados en cada UF.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

No referente ao seguimento da programación parécenos suficiente con utilizar os seguimentos que proporciona esta aplicación.

De tódolos xeitos, en todas as reunións mensuais do departamento, un punto obrigatorio da orde do día é a confirmación de que estes seguimentos da aplicación están sendo realizados, así como o comentario de calquera incidencia no seguimento da programación.

Para o caso do seguimento da avaliación da práctica docente, utilizarase o modelo de enquisa de satisfacción do labor docente (MD.82.CLI.03)

que lle pasa ao alumnado o titor de cada grupo. No caso de que esta enquisa non acadara a puntuación mínima, o profesor implicado reunirse co alumnado para tratar con máis profundidade aqueles items nos que o alumnado manifestara algunha disconformidade.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Nos centros nos que está implantado o sistema de calidade todas as equipas docentes realizan unha reunión ao inicio do curso para contrastar e valorar a avaliación inicial feita polos titores. Dado que estamos falando de ensino non obrigatorio este procedemento parécenos suficiente.

Os membros do departamento decidimos que ,se o profesor o considera necesario en algún curso concreto, imos a adoptar como procedemento un cuestionario que (sen ser modelo oficial) ven proposto na web de calidade:

"15015767 - Cuestionario-Alumnado. Avaliación inicial"

O cuestionario o achegamos como anexo a esta programación no punto 10.

No caso concreto da modalidade a distancia, non se considera necesario que o alumnado realice este cuestionario.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O significado educativo da Atención á Diversidade pode concretarse nos seguintes puntos:

- Pártese da idea de que as persoas son diferentes e que xa que logo a escola debe axudar a cada un a desenvolver as súas aptitudes.
- A crenza de que a vida é unha carreira na que só uns poucos conseguen chegar ao final, fai que se intente eliminar a competitividade.
- Non se trata de educar na igualdade, senón ofrecer a todos as mesmas oportunidades para ser desiguais.

Todo iso está fundamentado nunha serie de principios básicos e fundamentais:

a) Principio de normalización: necesidade de que calquera alumno beneficiase, sempre que sexa posible, dos servizos educativos ordinarios.

b) Principio de individualización: todo centro docente ten como tarefa primordial proporcionar a cada alumno a resposta que necesita en cada momento para desenvolver de forma óptima as súas capacidades e as súas posibilidades reais.

Para levar a cabo o desenvolvemento do tratamento da diversidade, é preciso analizar cada caso para aplicar a medida apropiada.

É preciso indicar que na formación profesional específica, ensino postobrigatoria, non caben as adaptacións curriculares significativas, as adaptacións que se poden aplicar deben ser non significativas, xa que logo existen dúas situacións:

- Necesidades sensoriais: utilizaranse elementos materiais, escritos, audiovisuais e informáticos, de acceso ao currículo.
- Diversidade de intereses e/ou ritmos nas aprendizaxes: utilizaranse actividades de apoio, reforzo ou ampliación segundo a situación, estas actividades versan sobre o tema e débense desenvolver no aula.

No esencial, estas medidas consisten en proporcionar a este alumnado, prácticas complementarias as previstas para o conxunto do grupo da clase co fin de facilitar que alcancen os RA buscados. Nalgunha ocasión, cando se manifeste unha motivación para aprender adecuada pero aínda así non se alcancen os obxectivos programados, esa práctica non será complementaria, senón substitutiva da prevista para o grupo.

Para aqueles alumnos que durante o curso non superen as distintas avaliacións ou requiran algún reforzo, por observarse algún problema no aprendizaxe:

1. Se lles facilitarán actividades consistentes en exercicios prácticos, e cuestionarios para aclarar aqueles aspectos onde se detectaron maiores deficiencias.
2. Se lle realizará unha proba escrita sobre os contidos da avaliación non superada.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A finalidade da educación é o desenvolvemento integral do alumnado. Isto supón atender non só ás capacidades cognitivas ou intelectuais dos alumnos senón tamén ás súas capacidades afectivas, motrices, de relación interpersonal e de inserción e actuación social. A formación ético-moral xunto coa formación científica debe posibilitar esa formación integral.

A Lexislación educativa estableceu os currículos das distintas etapas educativas e neles os ensinamentos ou temas transversais que deben estar presentes nas diferentes áreas. O carácter transversal fai referencia a diferentes aspectos:

- a) Os temas transversais abarcan contidos de varias disciplinas e o seu tratamento debe ser abordado desde a complementariedade.
- b) Non poden suscitarse como un programa paralelo ao desenvolvemento do currículo senón insertado na dinámica diaria do proceso de ensino-aprendizaxe.
- c) Son transversais porque deben impregnar a totalidade das actividades do centro.

Por outra banda, os temas transversais deben contribuír especialmente á educación en valores morais e cívicos do alumnado.

Son considerados temas transversais:

- Educación moral e cívica.
- Educación para a paz.
- Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos.
- Educación ambiental.
- Educación para a saúde.
- Educación vial.
- Educación do consumidor.
- Educación para o desenvolvemento.
- Educación para o uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación.

Aínda que este módulo ten relación con todas as categorías de valores de carácter transversal, algúns deles é máis doado integralos fluidamente na programación, pois mesmo son contemplados na propia lexislación que debemos analizar e forman parte dos propios CA do módulo:

1. Educación ambiental, relacionado co bloque de saúde laboral. Tendo en conta o sector produtivo é preciso sensibilizar ó alumnado respecto a necesidade de utilizar materiais e realizar un bo tratamento dos residuos, con vistas á protección do medio ambiente e aumento dos niveis de calidade y seguridade.
2. Educación Vial, vinculado co tema de Sinalización e Accidentes de Traballo in itinere.
3. Educación para a Saúde, temas de prevención de riscos e de primeiros auxilios. É tamén un dereito e un deber dos traballadores a integridade física e unha adecuada política de seguridade e hixiene.
4. Educación para a Paz, que contribúe a desenvolver no alumnado a capacidade para consolidar su madurez persoal, social, e moral permitindo

actuar de forma pacífica na resolución de conflitos.

Igualdade de oportunidades. Non discriminación no acceso ao emprego unha vez empregados por razón de sexo, estado civil, relixión, etc. Esta igualdade deberase respectar en todo momento, incluso no acceso ao mercado laboral.

5. Educación Moral y Cívica. Relacionada cos deberes que rexen a relación laboral, como os de cumprir as obrigas concretas do seu posto de traballo, de conformidade coas regras da boa fe e dilixencia.

6. Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos, directamente relacionada co bloque de procura de emprego.

Por último, a necesidade de consultar múltiples páxinas Web (mtas.es, seg-social.es, redtrabaja, etc.), e de navegar pola rede é parte da Educación para o uso das TIC.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Como en anos anteriores, organizaremos unha charla informativa na que persoal especializado da Cruz Vermella informe o alumnado dos comportamentos adecuados ante unha situación de emerxencia, así como algunhas das técnicas básicas de primeiros auxilios. Como esta actividade é de interese para todo o alumnado do centro, teremos que organizar mínimo dúas sesións, unha para a quenda de mañá e outra para a de tarde.

Este ano repetiremos a actividade referente as Relacións Laborais Colectivas: Invitar a representantes de algunhas organizacións sindicais (dúas serían suficientes) para que lle conten aos alumnos as súas experiencias no referente ao cumprimento da normativa laboral. Esta actividade resultou moi produtiva xa que o alumnado participou activamente nela.

Outra actividade prevista son charlas sobre selección de persoal ofrecidas por especialistas no tema.

Ademais do anterior, o departamento colaborará coas actividades do Departamento de Información e Orientación Profesional relacionadas con este módulo.

10. Outros apartados

10.1) Secuencia alternativa

No se realizará ningunha secuencia alternativa á da programación.

10.2) 15015767 - Cuestionario-Alumnado. Avaliación inicial (collido da web de calidade)

So en circunstancias concretas utilizaríamos unha avaliación distinta da do titor do curso. Nese caso, utilizaríamos o seguinte cuestionario do Sistema de Xestión de Calidade.

Cuestionario inicial do alumnado

Ciclo formativo / PCPI Ano académico Grupo

Esta información ten carácter reservado e será empregada polo profesorado titor coa finalidade de facilitar a axuda que precise o alumnado do grupo.

A formalización dos recadros é, en todo caso, de carácter voluntario. É moi importante contestar con sinceridade.

Datos do/da alumno/a

Apelidos Nome DNI / NIE

Data de nacemento

Enderezo durante o curso

(rúa, número, andar e letra)

Código postal e localidade Provincia Teléfono fixo Teléfono móbil Correo electrónico

Datos académicos

Estudos previos realizados

Titulación máxima alcanzada

Data de finalización e centro

Cursos repetidos

Recibiches algunha vez apoio educativo (adaptación ou diversificación curricular...)

O ciclo formativo que estás a cursar foi a túa primeira opción?

Acceso mediante proba?

Por que elixiches este ciclo formativo?

Cales son as expectativas respecto aos estudos que vés de iniciar?

En que che gustaría traballarao rematares os teus estudos?

Que outra formación complementaria desexarías recibir?

Realizas outros estudos ou actividades fóra do CIFP? Si

Non

En caso afirmativo, cales?

Gustaríache participar nas actividades do CIFP? Si

Non

En caso afirmativo, en cales?

Experiencia profesional

Posto de traballo Duración da actividade Lugar (empresa e localidade)

Outras actividades desenvolvidas

Afeccións

Actividades de lecer

(lectura, deporte, cine, informática e novas tecnoloxías, etc.)

Participación en actividades colectivas

(asociacións culturais, agrupacións deportivas, etc.)

Outra información que consideres oportuno achegar que poida influír nos teus estudos:

10.3) Cuestionario de coñecementos previos específicos.

Este cuestionario ten como único obxectivo coñecer a "cultura xeral" do alumno (coñecementos por medios de comunicación, lecturas propias, derivados da súa experiencia laboral) no referente a coñecementos relacionados co módulo. Non se puntúa, pois, de cara a avaliación do módulo.

PREGUNTAS

1. SABES CAL É A DIFERENCIA ENTRE UN CONTRATO DE TRABALLO EN PRÁCTICAS E UN CONTRATO DE TRABALLO PARA A FORMACIÓN?
2. PODERÍAS INDICAR EN QUE CONSISTE UNHA BASE DE COTIZACIÓN?
3. ¿QUE É A SEGURIDADE SOCIAL?
4. QUE SON E EN QUE SE DIFERENCIA:
¿ A Constitución Española:
¿ Estatuto dos Traballadores.
5. ¿CAL É A DIFERENCIA ENTRE SALARIO BRUTO E SALARIO NETO?
6. QUE É UN CURRICULUM VITAE?
7. CAL É A DIFERENCIA ENTRE FORMACIÓN PROFESIONAL PARA O EMPREGO:
F.P. REGRADA:
8. ¿QUÉ ENTENDES POR POBOACIÓN ACTIVA?
9. ¿QUE É UN ITINERARIO PROFESIONAL?
10. PODERÍAS INDICAR EN QUE CONSISTE UNHA E.T.T.:
11. ¿QUÉ SIGNIFICA A EXPRESIÓN ERGONOMÍA?
12. ¿EN QUÉ CONSISTE A R.C. P?
13. EN QUE UNIDADES MÍDESE O RUÍDO?
14. ¿DE QUÉ SE OCUPA A LEI DE PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS?
15. ¿QUE É UN SERVIZO DE PREVENCIÓN?
16. ¿QUE ENTENDES POR DANOS PSICOSOCIAIS?
17. ¿QUE É UNHA AVALIACIÓN DE RISCOS? (DENDE O PUNTO VISTA DA L.P.R.L).

10.4) LIBROS DE TEXTO e WEB para consultar toda a lexislación social vixente.

LIBRO DE TEXTO RECOMENDADO:

Utilizarase como libro de texto para este módulo:

Formación y Orientación Laboral. Editorial Tulibrodefp

OUTROS LIBROS DE CONSULTA:

Formación y Orientación laboral: Editorial Editex

Formación y Orientación Laboral: Editorial Mcmillan

Formación y Orientación Laboral: Editorial EDEBÉ

Formación y orientación Laboral: Editorial McGraw-Hill

WEB RECOMENDADA PARA CONSULTAR LEXISLACIÓN:

<https://www.boe.es/legislacion/codigos/codigo.php?id=93&modo=1¬a=0&tab=2>